

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N.O. 03638

AF DER ZUNIKER ZAYT

Chane Levin

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

0-657-03638-2

9780657036386T.PS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

אַגָּדָה אַלְפִים

3	עֲרָבָה אֶת רְעֵבָה
4	וַיְהִי
6	הָאָס עַמְּדָה
8	וַיְהִי אֵין מְאֵץ
9	שָׁמֶן נָעַטָּה
14	אֲזַנְצָלָעַ
16	פִּינְגְּזָרְעָם
18	נִימָט אִים
20	כְּנַעֲבָדְרִיאָמָע
24	וַיְהִי כְּנַשְׁפָּר
27	אַטְאָרָן
31	וְאַתְּ

אַעֲדָאַעְלָאָבּ מִיטּ פְּלִיגֵּל,
אּ לְיַאלְקָעּ מִיטּ אּ וְיָגֵל,
בְּלִיעָרֶסּ, פָּאָרְבּוּ אָוּןּ פָּאָפְּיַיד
אָוּןּ אּ שִׁירּ אָוּןּ אָגּ אּ שִׁיחַ;
אּ הַעוֹלָהּ חַאַלְטּ אּ מְעַרְעַלְעַ,
אּ לְיַאלְקָעּ הַאַלְטּ אּ בְּעַדְעַלְעַ,
אָוּןּ דָּעַרּ בְּעַרְבּ פָּאּ זִיכּ אִינְ שְׂרַיְסּ
הַאַלְטּ אָגּ עַפְּלָהּ רְוִיטּ אָוּןּ גְּרוֹיסּ.
אָוּןּ בָּאּ יְעַדְנָהּ וְיִיטּ פָּוּןּ קְרִישַׁ
קְוִיקָּנּ פְּעַנְדְּעַלְעַכּ אַרְזִיסּ.

מִיְּעַלְמָאִיבְּקָעּ מְאַרְיָאָנוּ
בְּרַעֲנֶגֶתּ דִּיּ קְרִישְׁעַלְעַכּ, פְּוֹנוֹוֹאָנוֹעָןּ,
פָּוּנּ דָּעַרּ מְאֻמָּעָןּ, פָּוּנּ אּ מְוּמָּעָןּ,
אִירּ גַּעֲבּוֹרְטָאָגּ אִיןּ גַּעֲקּוּמָעָןּ?
עַנְטְּפָעַדְטּ מִיְּעַלְעַ
סְ'אִיןּ פָּוּנּ אָוְנְדוֹזָעּ קִינְדָּעְרַ-גָּאָרְטָןּ,
סְ'אִיןּ דָּאָרְטּ פָּאָסְטִישְׁעַוּ גַּעֲזָעָןּ,
יְעַדְנָהּ קִינְדָּהָאָטּ עַרְגַּזְעָןּ,
יְעַדְנָהּ קַעְפְּעַלְעַ גַּעֲגָלָעַטּ,
מִיטּ יְעַדְנָהּ קַלְיִינְינָקָנּ גַּעֲדָעַטּ:
— וּוֹאָקָסּ, מִיְּנָהּ קִינְדָּהּ, גַּעֲזָונָטּ מִידּ זַיּ,
אִינּ דִּיְיָנָהּ לְאַנְדָּ אִיןּ עַרְשְׁטָעָרּ מַיּ!

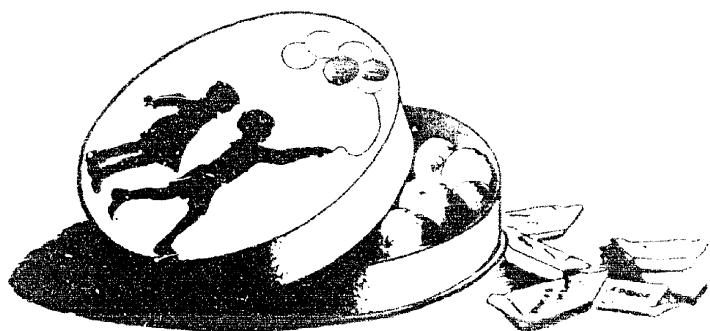
1-טער מיי

מייע-מאינקע מאריאנע
געמט פוב קינדר-גֿרטן שפאנען,
מיט צוויי קוישלעכ שיינינקע,
קאלירטע קוישלעכ, קלײינינקע.

וואס איז דָּרטן ניט פאראן:
אנ אווטא אונ א דיוואן,

— נײַגַּן, נײַגַּן, גַּלְגַּל,
גַּלְגַּל, נײַגַּן, נײַגַּן,
בָּרוּאַת פָּאַרְקָדִיבָּט מִיר
אַינְגַּן דֵּי צַיְעָן!

— וּוֹאַסְזֹשָׁע, וּוַיְלִיעַ, וּוַיְלַסְטָה פָּאַרְקָדָה?
וְאַגְּזֹשָׁע מִיר, מִינְגַּל עֲבָנָן.
— וּוֹאָס דָו וּוַיְלַסְטָה,
מִיר אַיְזָא לְצָאַיְינָס,
אַבְּיַי וּאַלְסָט
צַוְּקָעָר גַּעֲבָנָן.

— זועל איכ געבען דיר א גלאז
גוטע, קאלטע מליכ.
— ניינ, ניינ, ניינ,
ניינ, ניינ, ניינ,
בפונ קאלטע טוט מיד זיין די צויה

— ווֹאַסְזֶשׁ, ווֹילִיעַ, ווֹילְסָטוֹ פָּאָרְטָן
וֹאֲגִזְשָׁעַ מִיר, מִינֵּן לְעֵבָנָן;

— ווֹאַסְ דָו ווֹילְסָטוֹ, מִיר אַיְן אַלְצָאיְוָס,
אַבְיַיְן וֹאֲלְסָטוֹ עַפְעָס גַּעֲבָן.

אַיְכַּב ווֹילְ דָאָב עַסְנָן, מְוֻמָּע עַטְיַע,
בְּהַאָב דָאָב שְׂוִינָן גַּעֲבָעָטָן.

— וּוּעַל אַיְכַּב גַּעֲבָב דִּיר אַ פָּאָרָן,
נַאֲבַ הַיִּסְנְקָעַ קָאַטְלְעָטָן.

— נִיְינָן, נִיְינָן, נִיְינָן,
נִיְינָן, נִיְינָן, נִיְינָן,

פּוֹנַג הַיִּסְנְ טָוָט מִיר ווֹיִדְ זָאָרָן

- ווֹאָסְ-זַשּׁע, ווֹילִיעַ, ווַיְלַסְטּוּ פָּרֶטֶת;
- זָגְ-זַשּׁע מִיר, מִינֵּן לְעַבְנָן;
- ווֹאָסְ דּוּ ווַיְלַסְטּוּ, מִיר אֵין אַלְצַאיַינְסַ,
- אֲבִי זָלְסַטּוּ עַפְעַס גַּעַבְנָן.
- אֹז אַיְכָ ווַיְלַעֲסָן, מְוֻמָּעַ עַטְיַע,
- בֵּין אַיְכָ דָּאָכָ אַגּוֹטָעָר?
- וּעַל אַיְכָ גַּעַבְנָן דֵּיר אַפְרִישָׁע
- בּוֹלְקָעַלְעַ מִיטּוֹטָע!

וַיְלִיעַ נָאשֵׁר

— ווֹאַסְזֶשֶׁעַ, ווַיְלִיעַ, ווַיְלִסְטוּ פָּאָרֶט?
וַאֲגַזְשֶׁעַ מִידַּ, מִינְגַּן לְעֵבָנִ:
— ווֹאַסְ דַּו ווַיְלִסְטַ, מִיר אַיְזָאַצְאיַינַס,
אַבַּי וַאֲלִסְטַ עַפְעַס גַּעֲבָן.
אַיְכַ וַיְלִילַ דַּאֲכַ עַסְגַּ, מַומַעַ עַטְיעַ,
עַסְגַּ זַיְעַר וַיְלִילַ אַיְכַ.

נו, פַּאֲרוֹוָאָס־זֹשֶׁע מִיעַלְעָז,
זֹאָג, פַּאֲרוֹוָאָס, מַאֲרִיאָנָעָלָע,
נו, זֹאָג־זֹשֶׁע מִידָּר, דִּיבָּן זַיְדָה,
פַּאֲרוֹוָאָס זַוְּלָסְטו נִיטָּהָדָה?

— בַּיִּנְ פַּאֲרוֹוָאָס, אָזְוִין!

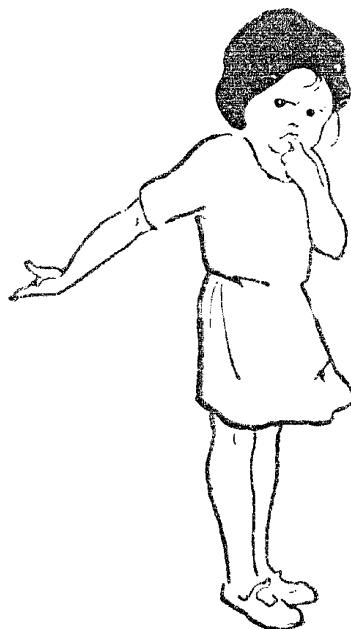
אָכְ דָּו שְׁלַעַכְתָּע מִידָּעָלָע,
אִינְעָם בְּלוּעָן קְלִיְדָעָלָע.
זָע, וּוֹי אַלְעָ קִינְדָעָר
בָּאַטְרָאַכְטָן דִּיכָּמִיט וּוּונְדָעָר,
אוֹגְ דֵּי קָאָצָ אַפְּלָע
וּוַיְלָ מִיטָּדִיר נִיטָּשְׁפִּילָן:

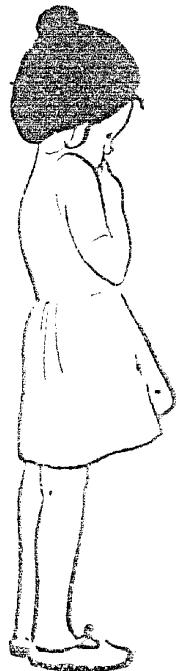
מיי-מאריאנע ברוייגזע,
מיי-מאריאנע מיידעלע,
איינ א זויסנ היטעלע,
איינ א בלויינן קלידעלע,
עפשעד זוילסטו מערעעלע,
עפעלעב אונ קערעלע ?

— גיב אהער !

איצטעד זאג מיד, מילזעלע,
איןעם בלויינן קלידעלע,
געפעלן דיר די מערעעלע,
די עפעלעב אונ קערעלע ?

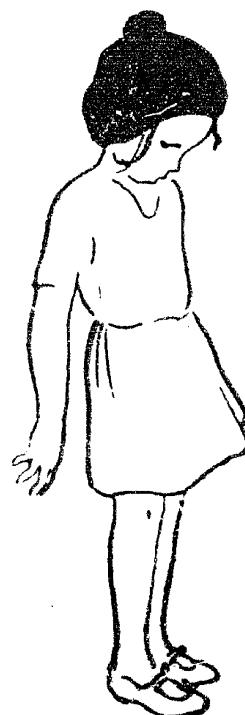
כיזעל ניט זאגן !

מִיְ-מָרֵאַדְיָאוּ

מיי-מָרֵאַנָּע בְּרוֹיגְעֹז,
מיי-מָרֵאַנָּע מִידְעַלָּע,
אִינָּא וּוַיְסָג הַיטְעַלָּע,
אִינָּא בְּלֹוִיעַן קְלִיְדְעַלָּע.
וְאָס שְׂוִיגְסָטוֹ אֶלְצָאִינָּוּן
דוֹ הַאֲסָט דָעַב נִיטְקִין צִינְגָלָ?

— בְּזֹעַל נִיטְקִין!

מיי-מָרֵאַנָּע קְלִיְנִינָקָע,
מיי-מָרֵאַנָּע קוּוִיְטְעַלָּע,
בִּיסְט דָאָכָ אֹאָוּ וּוְילִינָקָע,
אֹאָוּ גּוּטִינָק מִידְעַלָּע.
פָאַרְוּאָס וּוְילְסָטוֹ נִיטְקִין דִּידָן,
צּוֹגָאָסְטָ בִּיסְט דָאָכָ בְּאָמָ זִידָן!

— נִיטְקִין פָאַרְוּאָס, אֹזְוִי!

אייז שולדיך, פארשטייט זיך,
זיט אלכ, נאָר מײַן פֿעַן.
אוֹ דיק אייז דאס הענטל,
די פֿעַן-מִיט אָ שפֿילַץ,
אוֹן דער טינטער אייז פֿוֹל,
נוּ, אייז טוט עס אָ שפְּרִיצֵן;
אייז שולדיך די פֿעַן,
וּאָס שפְּרִיצֵט אוֹן וּאָס-פֿיקַט,
אוֹן די הַעֲפַט, וּאָס זִי דְּרִיכַת זִיך
נאָר הַיְנָה אוֹן צוֹרִיקָן:
וּאָס-זְשֻׁעַ וְאָגַט מעַן אָפַמִּיר,
אוֹ אִיכְהַאלְט זִיך נִיכְתְּרַיְּנָה;
מעַ טְשַׁעְפַּעַט זִיך פָּאַשְׁעַט,
וּוַיְלֵ אִיכְזְבִּין נָאָכְלִינָה;

אוֹי, טאָקע דעם בוכ
הָאָב אַיב דָּאָרְטָן גַּעֲלִיעָנֶט,
בְּעַשָּׂאָס בְּ'הָאָב מִיט פְּרָאַשְׁעָק
גַּעֲרִינִיקֶט דֵּי צִיְּנָן.

דָּעַרְנָאָב אַימְפָּאָרְגָּעָסְבָּן
אָפְ אַיְּנָגְ רַעֲגָעָ, קָאנְ זִיְּנָן,
נָעַמְט עַד אָוָן וּוְאָרְפָּט זִיכָּן
אַיְּנָגְ וּוְאָנָגְ אַרְיִינָן.
אוֹז אַיב בִּינְ נִיט שְׁוֹלְדִּיךְ,
דַּעַם שְׁוֹלְדִּיךְן זַכְּטָן,
כְּ'הָאָב לִיב גָּאָר מִינְ הַעֲפָטָן,
מִינְ הַעֲפָט אָוָן מִינְגָּן בּוּכְ.

אַיְּנָגְ צִיְּטָוְנָגָעָן וּוַיְקָל אַיב
אַיְּנָגְעָט מִינְ הַעֲפָטָן,
נָאָר שְׁטָעַנְדִּיךְ אַיְּנָטְעַלְעָר
מִינְ הַעֲפָטְעַלְעָ טְרָעָפָט.
אָוָן וּוָאָס נָאָר אַיב עָסָן,
פָּאָרוּוִילְט זִיכָּן אַימְ אָוִיכָּן.
קְרִיבָט עַד צָוָם הַעֲרִינָגָן,
אָוָן קְרִיבָט עַר אַיְּנָגָן יְוִיכָּן;
פָּאָרְשְׁטִיטִיט זִיכָּן, אַיְּנָפְלָעָקָן
וּוְעָרָט גְּלִיְיכָן דָּאָס פָּאָפִיר,
נָאָר אַיב בִּינְ דָּעָן שְׁוֹלְדִּיךְ,
וּוָאָס הָאָט מְעַן צָוְ מִידָּן!

אָוָן דָּאָס, וּוָאָס אַיְּ�נָט
אַיְּזָן מִינְגָּן צָוְזָגָן גַּעֲוָעָן,

אַיְבָּ זַוִּיל אַינְעָם קַלְאָס
 זַאֲלָ אַיְבָּ זַיְנָ בְּדִיגָּאָדָה,
 יַעֲדָעָר אַ בִּינְשֶׁפִּיל
 זַאֲלָ נַעֲמָעָן פֹּוּ מִיר.
 אַבְּעָרָ דֵּי בִּיכָּעָר צַעֲלָוִינְפָּן זַיְבָּ פָּאָדָט,
 יַעֲדָעָרָ זַוְּכָּט זַיְבָּ אַ בְּעַסְעָרָן אָדָט.
 אַיְבָּ זַוְּכָּ אָנוּ אַיְבָּ זַוְּכָּ,
 אַיְבָּ זַוְּכָּ אָנוּ אַיְבָּ זַוְּכָּ,
 וּזְהִיבָּ אִין שְׂוִינָן וּוִידָעָד
 פָּאָרְשָׁוּזְוּנְדָן מִינָּן בּוּכָּ?

אָוָג פְּלֹצְלִינְג פָּוּבָּ קִיכָּ
 דֵּי מַאְמָעָ קְוֻמְטָ אָגָּ,
 אִינְג דָּעָר הָאנְטָ, אִינְג דָּעָר הָוִיכָּ
 הָאָלָט אַ בּוּכָּ, וּוְיָ אַ פָּאָגָּ.
 אָנוּ פְּוֹנְעָם בִּיכָּל אַ שְׁטְרָאָמְעָלָעָ פְּלִיסְטָ,
 דָעָר מַאְמָעָנָ אִינְג אַרְבָּלָ אַ שְׁטְרָאָמְעָלָעָ גִּיסְטָ.
 קוֹק אַיְבָּ זַיְבָּ אַיְנְגָעָטָ,
 דָעְרְקָעָן אַיְבָּ דָאָס בּוּכָּ,
 סְאִין טָאָקָעָ דָאָכָּ יְעָנָעָרָ,
 אָט דָעָר, וּוֹאָס אַיְבָּ זַוְּכָּ.

זָאָגָט מִיר דֵּי מַאְמָעָ:—אִינְג וּוֹאָנָעָ, אִינְג קִיכָּ,
 אָט דָאָרָטָן, אִינְג וּוֹאָסָעָר גַּעַלְעָגָן דִּינָן בּוּכָּ!

ניט איב!

או איב בין ניט שולדיך,
דעם שולדיקן זוכט!
כ'האָפּ לֵיב גַּאֲרַמְיָהּ העפּט,
מיינּה העפּט אָונּ מִיְּנָהּ בּוֹכּ.
אַיְבּ ווַיְלַ מִיְּנָעּ זַאֲכָנּ
זַאֲלָן צִיכְטִיקָעּ זַיְבּ,
דַּעַר לַעֲרָעָר זַאֲלַ לַוִּיבָּן
אָונּ זַאֲגָנּ מִירּ: „פּֿיְנָן“!

— אָנוֹא, אָנוֹא, גַּיִט עֶדֶן
וְאָגַט דָעֵד פִּינְגָּעֵר דְּרִיטָעֶה:
— אָנוֹא, אָנוֹא, פְּלִיט עֶדֶן!
וְאָגַט דָעֵר פִּינְגָּעֵר פֻּרְטָעֶה:
— גְּלִיכְבָּא הָעֵדֶר פָּאַרְקָעֶדֶת עֶדֶן —
וְאָגַט דָאָס פִּינְפְּטָעֶה פִּינְגָּעֶדֶל:
— כָּאָשָׁא אַיְכָּבְּין אַיְגָּעֶדֶעֶד,
אַיְכָּבְּוִיגְבָּא אַיְכָּבְּאַבְּיִסְעָלֶעֶד,
דָעֵם הָאָנֶן בָּאָפָּה פָּאָר דָעֵם פִּיסְעָלֶעֶד.

אַלְעָ, אַלְעָ פִּינְגָּעֶדֶלְעָכְבָּא
הָעֶלְפָּנוּ צָו מִיְּנָן יִנְגָּעֶלְעָא,
נָאָר שְׁרִיכְטָא דָאָס הָאָנְדָלָה: קוּזְקוּ-דוּקְזָן
לוּיְפָנָן פִּינְגָּעֶדֶלְעָכְבָּא צָוְרִיקְעָא,
פָוּנָעָם גְּדוּיָסָן בִּזְוָן קָלְיִינָעָם
אַיְנָן פּוֹיְסְטָלָן טָוְלִיעָן וִיכָּבָא אַיְנִיבָעָם.

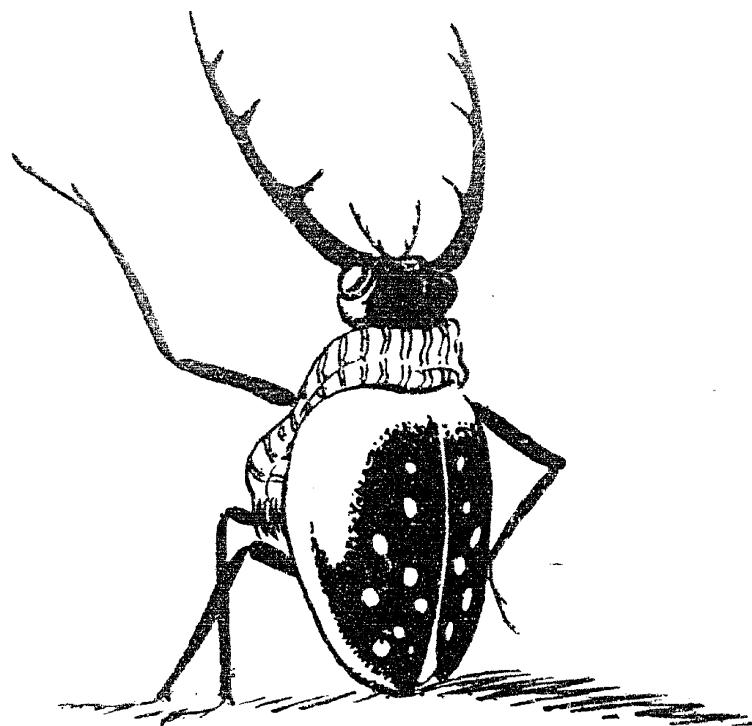
וְוִיְיָנָט מִיְּנָן זָוָן, מִיְּנָן מָאנְעָלֶעֶד:
— נִיט גַּעֲכָאָפְטָא דָאָס הָאָנְעָלֶעֶד,
אַיְכָּבְּיָן אַשְׁלָעְכָּטָעָר יִנְגָּעֶלְעָא,
מִיכָּבָא פָּאָלְגָן נִיט דִי פִּינְגָּעֶדֶלְעָא.
— נִיְּנָן, מִיְּנָן פְּלָאָפְלָ-צִינְגָּעֶלְעָא,
דוֹ פִּיסְטָא גָּאָלְדָן יִנְגָּעֶלְעָא,
נָאָר דִי הָעַנְטָלְעָכְבָּא שִׁינְיִינְקָעָא
פָּאָרְמָאָגָן פִּינְגָּעָר קָלְיִינְקָעָא.

פִּינְגָּעָדָלֶעָכְ

פָּאַרְאָן אַ גִּינְגָּר גָּאָרְטָן,
אַ האָנוּלָעַ ווּוַיְנַט דָּאָרְטָן.
לוֹיְפַט מִיְּנָן זָוָן, מִיְּנָן מָאָנוּלָעַ,
כָּאָפָן ווַיְילְ דָּאָס האָנוּלָעַ.
צָעַשְׁטוּלַט עֲרַ בֵּידָעַ העַנְטָעַלְעַבַּ,
אַנְטָלוֹיְפַט פָּוָן אִים דָּאָס הַעַנְדָּעַלָּעַ
צָעַשְׁפָּרִיְּט עֲרַ אַלְעַ פִּינְגָּעַרְלָעַבַּ,
לוֹיְפַט דָּאָס הַאָנְדָּלַ פְּלִינְקָעַר נָאָכַ.
זָאָגַט דָּעַר פִּינְגָּעַר גְּרוֹיסָעַר:
— לְאֹזֶן נָאָר מִיכְבָּ אַרְוִיסָעַטֶּן!
וּוַיְיַזֵּט דָּעַר פִּינְגָּעַר צְוֹוִיְּטָעַר:

אויב באמ עסן שטיך מע מאבט,
קומט דער ושוק אהער פארנאכט,
מייט א ברוייגען אונ א זשומ,
זאגט ער אָן: — אַיב קומ, אַיב קומ!
וושׂ... אָט בין אַיב, אָטָא, האָפּ:
אָפּן בריך ער פאלט אָרָאָפּ,
אונ קוקט די פוילע קינדער אויס,
נאבדעם פלייט אַיב גאָס אָרוֹיס.
אונ וועגן קינדער פוילע
דערצ'יילט ער ושוקען ווילע.
זינגען פוילע דָא אַסָּאָב,
זשומט דער ושוק אַגאנצע נאכט.

א מײַסעלע

מִיר זִיינָען דָּאָכֶן דֵּי בּוֹיעַר,
בּוֹיעַנְגֶּן מִיר אָמוֹיעַר,
נִיט צָוַקְלִין אָוָן נִיט צָוַגְרוֹיסֶט,
פָּאָר אָזְשָׁוָק וּוּעַט זִיְּבָן דָּאָס הָוִיז...
דָּעַר זְשָׁוָק הָאָט הַעֲרָנָעָר עַכְטָעַ
אוֹג שְׂטָרָאָפֶט דֵּי קִינְדָּעָר שְׂלָעַכְטָעַ.
גִּיטְמָעַג נִיט פָּאָרְקָעְמָטָעַ,
אָפֶן דֵּי הַעֲרָנָעָר נְעַמְתָּעַר,

אָנוּ סְטוֹטָן דָּאָס טַוִּי פָּוּן צְוִינְגְּלָעַ,
אַיְנָן גְּרִינְעָם גְּרָאָז אַ קְלָאָפַ.

קוֹקָן שְׂוֹאַרְצָע אַיְגְּלָעַב
פָּוּן דָּאָרֶט, פָּוּנְדָּאָגָעָן וּעַת מַעַן נַיְטַ,
וּזְזַיְנָעָן זֵי דִי קִיְּקָעַלְעַב,
וּזְאַלְדָּהָאָט זֵי גַּעֲבָאָפְטַי?

מִיטַּדִּי אַוִּיגְּנוֹ-שְׁפִּיגְּעַלְעַב
אַשְׁיַּגַּן אַיְנָן אַלְעַ וּוּנְקָעַלְעַב,
אוּבָן נַאֲכָדָעָם עַרְשָׁתָ פָּאַרְמָעָסַט
זֵי זִיבַּ

אַרְוֹפַ, אַרְאָפַ אַיְנָן וּוּגַן.
אַ פָּאַב מִיטַּבְּיַדְעַ פְּלִיגְּעַלְעַב,
אוֹגָן גְּלִיכַּב מִיטַּקָּאָפַ אַיְנָן
נַעֲסְטָעַלְעַב,
אוֹגָן שְׁטַעַקְטַּ פָּוּן נַעֲסְטָלַ
טוּנְקָעַלְעַן
אַיְנָן שְׁטִיקָעַלְעַזְזַ פָּוּן עַק.

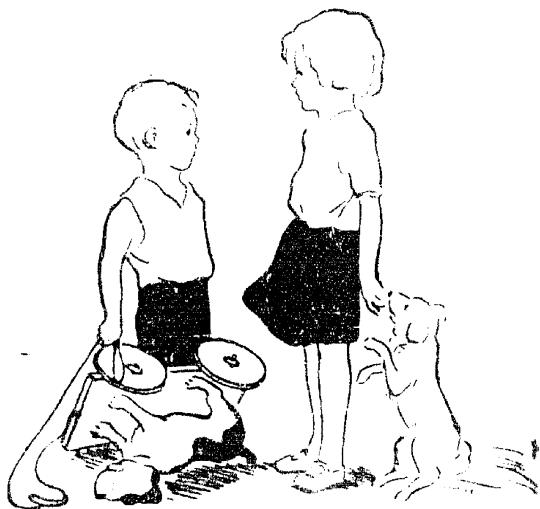
פָּגַן נְעֶסֶט

פָּנוּעַם נְעֶסֶטְלִי-זֹוִיגָעַלְעַ
אַ קְוֵק מִיטַּ שְׂוֹאַרְצְבַּ אַוִיגָעַלְעַ,
דַּעֲרַנְאָכְ דָּאָסְ שְׂוֹאַרְצְעַ קַעְפָּעַלְעַ
אַ דְּרִיִּיְ אַהֲרָ, אַהֲרָ —
אוֹנְ פְּלוֹזִים בַּיְידַעַ פְּלוֹגָעַלְעַ
גַּיטְ אַ הְוִיבְ דָּאָסְ פְּיִיגָעַלְעַ,
אוֹנְ אַפְּנָן בּוֹיִם מִיטַּ עַפְעַלְעַ
זַיְ צְוִוִּיטְשָׁעַרְטַ שְׁטִילַ אַוְן דִּינְ...

טְרַעַפְטַ דָּאָסְ פִּיצְלִי-פִּיגָעַלְעַ,
אַ טְשַׁעַפְטַ טְוֵטַ אַ בְּלַעַטְעַלְעַ,

זואס אין דא פרילעכ?
 ער קאנ דאכ ניט האזקען,
 מע וואלגעט אים אומעט
 אין ליגט ער אונ ליגט;
 אונ קאנ גארניט לוייפן,
 אונ שטוב קאנ ניט היינן,
 מע דארפ אים נאך שלעטן
 נאך זיך אם א שטריך!

אונ דו זאלסט ניט ווינען,
 געפערט דיר מײַן בומסָל?
 אין וועט אָט דער בומסָל
 אונדו בידעםענס זיין!
 ביסט דאכ מײַן באזער,
 אין וועט אונדווער בומסָל
 אביסָל זיין מײַנער,
 אונ אביסָל זיין דײַנט!

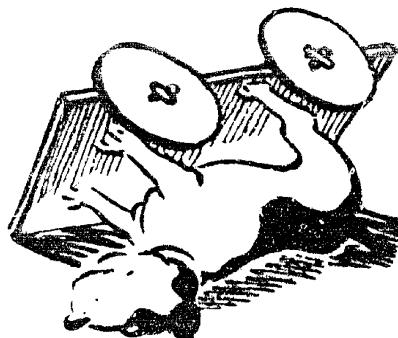

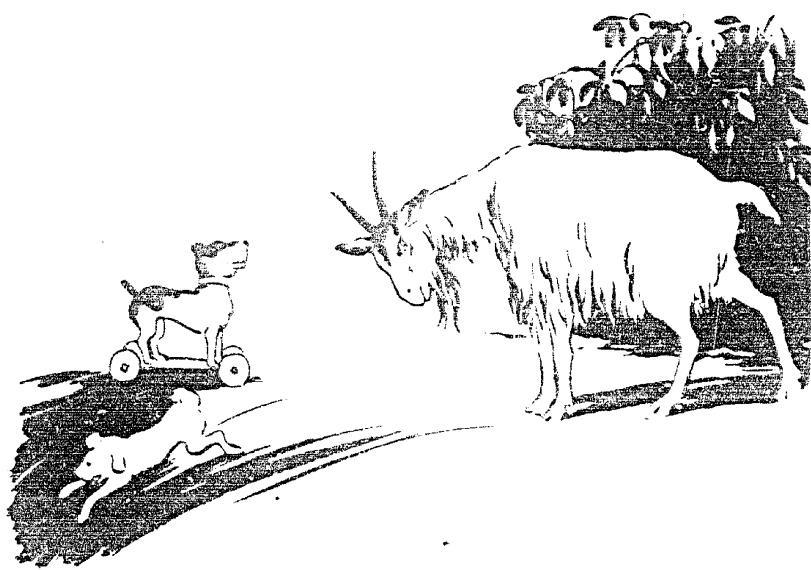

נָאָר בּוֹמָס גִּיט אַ וּוֹאָרֶפֶת זִיכְּבָּר:
— האָוֹ, האָוֹ, סְאַיְן אַ לִיגְנוּ
וּועֶד שְׁרַעַקְטַּזְיָכְבָּר צִינְגָּן,
פָּאָר הַעֲרַנְעָר אָוָן בָּאָרֶד,

אוֹנֵג דִּי צִיגְהַוִּיבֶט אַנְדּוֹיְפָּנָן
אוֹנֵג זִי בָּאָפְטַמִּיט דִּי הַעֲרַנְעָר,
גָּאָר וּוַיְלִיעַנְקָעַס הַיְנְטָל,
וּוֹאָס שְׁטִיטַט אָפְאַיְינְ אָרֶט.
צַעְכְּלִיפְעַט זִיכְוַיְלִיעָזְ:

— אַיְכָ וּוַיְלָ נִיטָן,
אַיְכָ דָאָרֶפֶת נִיטָן,
וּוֹ אַיְזָ עָרָ מִינְגַּה הַיְנְטָל,
וּוֹ אַיְזָ עָרָ אַצְינְדָן?
זָאָגַט מַאיְעַ-מַאְרִיאַנְעָז:
— נָוּ, וּוַיְלִיעַנְקָעַ — וּוַיְלִיעָז,
צָוּ וּוֹאָס דָאָרְפְּסָטוּ הַאָבָן
צָוְקָלוּיְמַעְרָשָׁט אַ הוֹנְט.

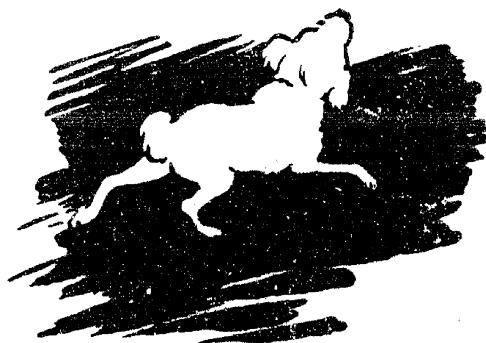
נאָר צִיג גִיט אָ קער גָאָר
 די שפֿיצִיקָעּ הַעֲרֵנָעֶר,
 מִיטְבָּן בָּאָרֶד גִיט אָ טְרִיִיסְלָן:
 — טְרַעַט אָפּ דֻעַם אָרֶט!
 אָוָן בּוֹמְסָל דּוּרְשְׁרַעַט זִיבָּן,
 נָאָר נִיט פָאָר די הַעֲרֵנָעֶר,
 אָוָן נִיט פָאָר אִיר טּוֹפָעָן —
 עַס שְׁרַעַט אִים די בָאָרֶד!

אָוָן וּוְילְיַעַנְקָעָס הַינְטָל
 מִיט גַּלְעֹזְעָרָנָעּ אוִיגָגָן,
 עַר שְׂטִיעִיט זִיבָן, עַר קוֹקָט זִיבָן
 מִיט רְוִיכָבְלַיְקָן.
 זָאנְטָן וּוְילְיַעַן:
 — אהָא! דִיןְגָה הַינְטָל,
 עַר טּוֹיגָנִיט,
 מִינָעָר אָ דְרִיְיסְטָעָר,
 אָוָן דִיןְגָה טָאָקָעּ נִיטָן!

אונ גלייב פאר די זולילעב,
 אונ גלייב פאר די שיכלעב:
 — דעם חנט גיב איזיסעט,
 גיסט אפטעט צי ניין!
 זאגט מאיע-מאריינע:
 — מיג בומס איז אוז מין
 פאר קינעם, פאר קינעם
 ער שרעקט זיך ניט,
 הער!
 ניט נאָר פאר ייגלאַב.
 אַפְּילָעַ פאר בערג,
 ...לָעַ פאר ושוּקעַ
 ער שרעקט זיך בית מעדר.

אונ פֿלוֹצְלִינְג פֿוֹן טוּיעַר,
 פֿוֹן נָעֲנָטָן הוּיֶּפְּלָעַן,
 אַ צִּיגְעָלָעַ שִׁינְעַ
 גִּיט וּאוֹשְׁנָעַ אַונְ פְּרָאוֹן.

זאגט בומסעלָעַ העפְּלָעַ:
 — גוט מאָרגָנָאַיְכָ, שְׂכִינְעַ!
 — גוט מאָרגָנָאַיְכָ, שְׂכִינְעַ,
 אַפְּ הִינְטִישָׁ: — האָוֹ, האָוֹ!

ויליאנקעס הינטל

א גרויסער, א גרויער,
אייז וואס, או א גדויסער?
עד היט ניט דאס הויז,
אונג קלײַינִיבקעֶד בומסָל
איַם בעמְט פֿאַרְנָ אָוּיֶעָר,
צֵי גָּאָרָ פֿאַרְנָ אָרְעָל
אונג וואָדְפָּט אִים אָרוֹיס.

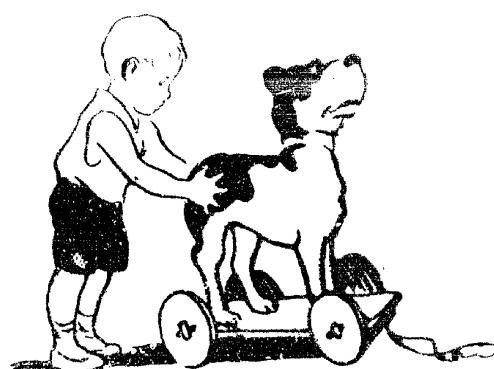

אונג אַיְנָמָּאָל גִּיט ווילְיָע
מיַט מַאיַעַן שְׁפָאַצִּירָן,
אונג בומְסָע, פֿאַרְשְׁטִיטִיט זִיכְּ
לוּיפְּטָ פֿרְיָעָר פֿאָרוֹיס.
מיַט אַיְנָמָּאָל אַיְונָג,
אוֹזָא מַיְעָסָע צְוָרָע,
בָּא ווילְיָעָן זַיְנָן הַינְּטָל
פֿוֹן הַאנְטָ כַּאֲפָט אָרוֹיס!

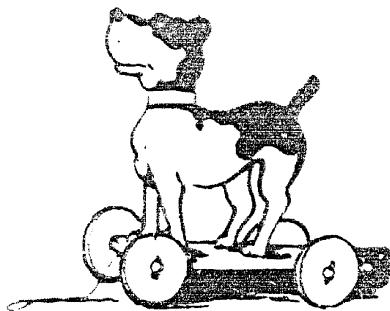
אוֹ בומְסָעָלָע קלײַנָּעָר,
מיַט רְוִיטִינְקָן צִינְגָּל,
ער כַּאֲפָט עַס דַּעַם יִנְגָּל,
ער כַּאֲפָט מַיַּט דִּי צִין.

אַט דָּאָס איַז אָ בומְסָל:
אוֹ אלְצָ אַיְזָ זַיְנָ אַיְסָעָקָן
קלְאָפָט עַמְעַצָּעָר אָנְעָט,
קלְיַינְגָּט עַמְעַצָּ בָּאָמָּ טִירָ
שְׁפְּרִינְגָּט בּוּמְסָעָלָע אָוְנְטָעָר
אוֹב הַאוּקָעָט מַיַּט כִּיְשָׁעָק:
— הָאוֹ, הָאוֹ — וּעֲמָעָב דָּאָפָט
איַה?

פְּדָעָגָט פֿרְיָעָר בָּא מִידָּן!

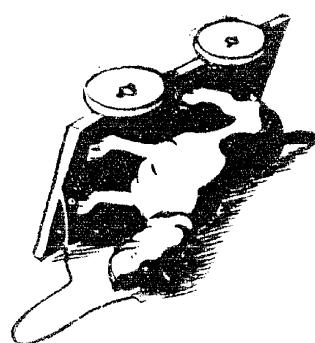
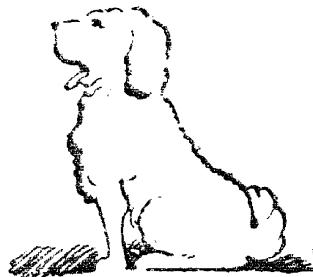

וויליאָע אָזֶן מאַיעַ

בָּא ווִילְיָע ווִילְיָאנָע
איָן אַ הִינְטֵל פָּאָרָאָנוּן.
אוֹזָא מִינָּג, אָפָּ רַעֲדַלְעַב,
צָו אַ בְּרַעְטֵל גַּעֲפַרְעַסְט.

וּוִילְיָעַנְקָעָס הַהִינְטֵל
איָן שְׁטַעַנְדִּיק אַיְבָּ ווִינְקָל,
מַעַּ וּוְאַלְגָּעָרָט אִים אַומְעַט —
איָן לִיגְט עַד אָזֶן לִיגְט.

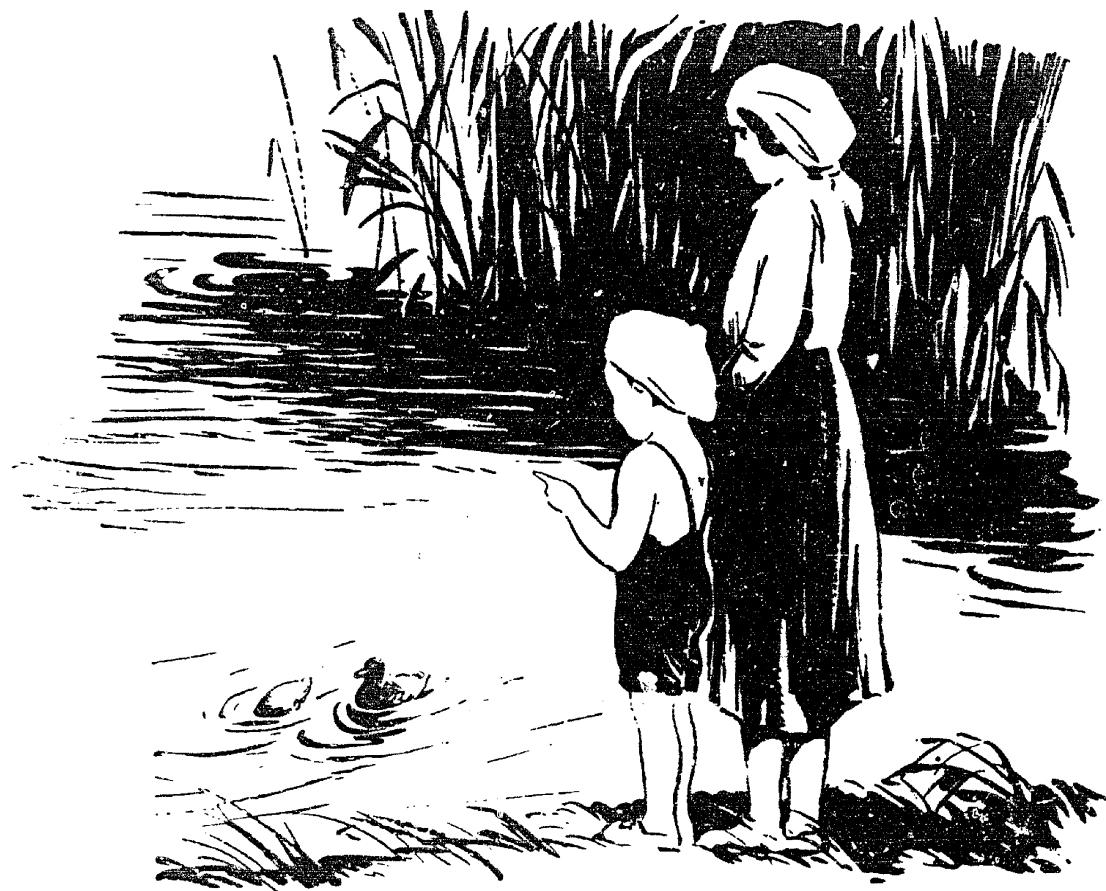

בָּא מַאַיעַ מָאָרִיאָנוּן
איָן אַ הִינְטֵל פָּאָרָאָנוּן,
אוֹזָא עַמְעַסְעַר טַאָקָע,
וּזָאָס הַאוֹזְקָעַט אָזֶן עַסְט.

דָּאָס הַהִינְטֵל מָאָרִיאָנוּס,
(זַיְגַּן נָאָמָעַן איָן בּוּמָע)
עַר פְּלִיט, וּוְיָ אַ וּוְהִינְטֵל
אַהֲיָן אָזֶן צְוָרִיךְ...

אוֹי, ווֹאָס טוּט דָאָס הַיְנְדָעֶלְעַ —
איַב ווֹאָסָעָר שְׁטוֹפֶט דַעַמְ קָאָפַ,
דָאָס קַעְפֵל אָוָן דָאָס הַעַלְדוֹעַלְעַ —
וֹוֹאָס ווֹעַט אִצְטָעַר זִינְבַּןְ
מַעַר נִיטָא קִיבָן הַיְנְדָעֶלְעַ,
איַג טִיבַכְ זַי פָאַלְט אַרְיִיןְ
לְאַכְטַ דִי מַאמָעַ — זָוַנְעַלְעַ,
אַבְ, דַו קַלְיִנְעָר זָוָבַ,
אֲ אַיְנְדִיקַ, צַי אֲ גַעַנְדוֹעַלְעַ —
אלְצַ אַיְזַ דִיר אַ הַוְבַּ.
דָאָס אַיְזַ דַעַנְ אַ הַיְנְדָעֶלְעַ?
אֲ עַנְטָלַ אַיְזַ עַסְ, קוֹקַ!
זַעַסְטַ אַיְנַ דִינַעַ הַיְנְטַעַלְעַ
דִי פִינְגַעַרְלַעַב פָאַרוֹקְטַ.
הַאָבַ פָאַרְ אִירַ קִיבָן מַוִידַעַ נִיטַ,
אָנַ שְׂוִימַטַ זַי שְׂוִינַ צָוַמְ בְּרַעַגַ,
טְרִיסְלַטַ אָפַ דִי פְלִיגַעַלְעַב
אוֹן גִיְיטַ זַיְכַ מִיטַ אִיר ווֹעַגַ.

דאָס ענטל

— אָט אַ קלוגע הינדעַע,
קלוג אָזִי אָוב שְׁיִינְנוּ!
רִיכְטִיק, מַאֲמַע טִיעַרְעַ,
דוֹ זָעַסְט, זֵי שְׂוִימַט אַלְיִינְ.
שְׂוִימַט אַלְיִינְ אָוב שְׂרַעְקַט זִיכְ נִיטְ,
אָוב שְׂטַעַלְט וַיְכְ גָּאָר נִיט אָפְ,

שארט ער שניי, אונ שארט אונ שארט,
וועדען אים די הענטלעכ הארט,
אונ יעדער פינגעטל איז שוווער,
שטייפ אונ רויטער פון א מעער.
וישט ער שטיל די אויגלעכ אויס,
קייקלט זיב א טראָר אַדוּיס.

שְׁדֵיכַת דִּי מָאָמָע:

— זילעך שיין —

אין האב בעזאגט

ס'זועט זיין געוויזיב,

איך הָאֵב גַּעֲזָאָגֶט אַ קַּאַלְטַעַד טַאגֶן,

איך הָאָב בְּעֹזָגֶט

מע דארפ ניט גיין!

כליפעט וויליע: אווי-אווי-אווי,
כزوיגן ניט, סלאכ איכ גאר איזו!
וויליע איז א קאץ, צי וואס?
ווינטער מוז דאכ זיין א פראסטען!

ויליע

די קאצ האט מוידע פאר א פראָכט,
וואָרבעט זיב דִ קאצ אַיג ווינבלק.
נאָר וויליע אַיּוֹ אַ קאצ, צֵי ווֹאָס?
וויליע אַיּוֹ דָאָכ גָּאָר אַ יְבָגָל!

ויליע שרעקט ניט אָפּ דִ קעלט,
ויליע זעט דעם שניַי אָוב קוועלט,
אָוב ער גיט דִ טיר אַ שטוף,
בליעט דִ קאצ אלְיִינָן אַיּוֹ שטוף.

ויליע גיט אַיּוֹ גָּאָס אַדוֹיס
אָוב ער מאָכט פֿוֹנֶשֶׁנְיָי אַ הוֹז.
אָוב ער גיט דעם שניַי אַ קער,
ווערט פֿוֹנֶשֶׁנְיָי אַ ווַיְסָעֶר בעָר:
אָט אָוִי דִ גְרוֹיס אָוב הָרִיכ,
מיַט אַ קָּאָפּ אָוב מִיט אַ בָּוִיכ,
אָבעָר ווַיְפָלֶל דָאָרֶפּ מעַנְפִּיס,
וַיְסָט נִיט וויליע אַפּ גָּעוֹיס!
עַפְשָׂעָר צוֹויִי, אָוב עַפְשָׂעָר פִּיר,
אָוב טָאָמָעָר דָאָרֶפּ מעַנְ אַגְּ אַ שִּׁיר?
ס'אַיּוֹ דָאָכ נִיט קִינְ פְּרָאָסְטָעָר בעָר,
ס'אַיּוֹ אַ ווַיְסָעֶר, דָאָרֶפּ מעַנְ מַעֲרָ!

עלען אַ רעדען

ווער וועט זאגן מיר אצינד,
וואס וועט זיבּ דא שפערעד?
צי א רעגן מיט א ווינט,
צי א גוטעד וועטער?
קיינער וויסט ניט? אייד-אייד-איין!
הויבט נאר אופ די אויגנו!
הערט זיך איין איג צוישטשערדי
אונ קוקט ווי ספליען פויגל.
פליען פויגל הויב אונ ווינט —
אין סאָד מיר קענענונג זיצן,
די פויגל פילן פאר דעד ציעט
דעם دونעער אונ די בליצן;
אונ אויב זיין פליען נידעריך
נאענט בא די וועגן,
גיינן מיר צורייך אהיהם —
עס קליעיבט זיך אָפּ אַ רעגן.

צייבעונגונגען פון קינסטלער הו. ני יונסקי
פאראנטווארטלעכער וועדאקטער אי. גראינזיד
טעכאנפירווער יא. אַמָּאָן
קְאַרְעַקְפַּעַר נְרָאַכְּלִים

Одобріт № 1405. Уповноваж Головліту № 3307. Зам. № 909. Тираж 3000. Формат паперу
72 x 94 ¼. 2 друк. арк. 1,1 авт. арк. Здано на виробництво 23-XI 35 р. Підписано до друку
23-XII 35 р. Чоргове видання № 184.

Друкарня ім. Леніна, Одеса, Пушкінська № 18.

פָּאָגָע לְעֹזֶרֶת

אָפֶן דְּעֵר זְנוּבִילְקָעֵר זְלִילַת

קִינְדָעֶר-פַאֲדָלָג בָּאָמֵן צ.ק. 5.ק.יו.פ.א.ו. אַדְעָס 1936 כָּרָכָאוֹ

א מחרנה אַיְל נָאָמָען פָּזָן
מנחת ברוך חיים פישטיג

פָּאָעָן לְעִזָּהָב

אַבְּדָה

אַבְּרָכָה

קִינְדָּעָה סְפָאָדָה
מִ.ב.ג. פ.א.ה. פ.א.ה.

1836/ס.!